

DE SCHAKEL

Kwartaaluitgave van de Stichting Genootschap Engelandvaarders

"GIJ ZIJT DE SCHAKEL TUSSEN HEN, DIE THUIS BLEVEN, EN MIJ"

KONINGIN WILHELMINA

STICHTING GENOOTSCHAP ENGELANDVAARDERS

Kwartaaluitgave van de Stichting Genootschap Engelandvaarders
Juli 2011 - 32e Jaargang, nr. 129

BESTUUR:

Voorzitter

R.W. Hemmes	Thorbeckelaan 74	2564 BS Den Haag	Telefoon 070 - 368 35 66
-------------	------------------	------------------	-----------------------------

Secretaris

G.J. Staal	Oranje Nassaulaan 52	3708 GE Zeist	Telefoon 030 - 692 27 92
E-mail: staalgj@gmail.com			

Penningmeester

Ch.H. Bartelings	Thomas Jeffersonlaan 437	2285 AP Rijswijk	Telefoon en fax 070 - 394 14 67
E-mail: ch.h.bartelings@planet.nl			

LEDEN:

R.A. Grisnigt	Canadalaan 25	4631 NT Hoogerheide	0164 - 61 34 15
---------------	---------------	---------------------	-----------------

J.A. Bakker, Evenementencommissie	Zeekant 92g	2586 JB Den Haag	070 - 354 02 45
J. de Mos, Evenementencommissie	Marjorystraat 25	3151 SK Hoek v. Holland	0174 - 38 21 83

Schakel redactie

Ch.H.Bartelings	Thomas Jeffersonlaan 437	2285 AP Rijswijk	Telefoon en fax 070 - 394 14 67
E-mail: ch.h.bartelings@planet.nl			

Bankrekeningen:

ING Bank : 35 95 00
ABN-AMRO Bank: 54.55.46.826

Website: www.engelandvaarders1940-1945.nl

**Het volgende nummer verschijnt in oktober 2011.
Gaarne hiervoor bestemde kopij inzenden vóór 1 september 2011.**

JULI 2011

Het was dit jaar op 5 mei heel anders dan andere jaren. Vroeger waren wij op elke 5de mei in Wageningen, waar een defilé wordt gehouden ter gelegenheid van de herdenking van de capitulatiebesprekingen van 1945. Dit jaar moesten wij kiezen. Er was op 5 mei, behalve Wageningen, de landing op het Scheveningse strand in de middag waar door één van ons moest worden gesproken en in Den Haag was een bevrijdingsfestival waar wij waren uitgenodigd deel te nemen aan een debat over vrede. Dat werd dus kiezen!! Het bestuur heeft aan alle uitnodigingen gevolg kunnen geven behalve Wageningen. Het bleek dat de animo daarvoor minder was dan voor de demonstratie op dezelfde dag van een historische landing in Scheveningen zoals die met gebruik van een MTB tijdens de bezetting werd uitgevoerd. U leest elders in deze Schakel hoe het op de 5de mei is gegaan.

Op 10 mei was een bijeenkomst in Leidschendam waar werd herdacht dat daar in de oorlog bootjes werden klaargemaakt om mee naar Engeland te varen en natuurlijk werd ook daar verwacht dat één van ons iets zou zeggen. Ook daarover leest u elders in deze Schakel. Er staat de komende maanden de Engelandvaarders nog wel wat te wachten. De Nationale Veteranendag in Den Haag is op zaterdag 25 juni en in dezelfde week de plaatselijke veteranenbijeenkomsten die door de verschillende Gemeentebesturen worden georganiseerd. Er is de Dag van het verzet in Ermelo op 27 augustus. Er vindt de herdenking van HM Koningin Wilhelmina plaats in de kerk in Delft op haar geboortedag 31 augustus. En natuurlijk is er onze jaarlijkse reünie in de Julianakazerne in Den Haag op 16 september.

U bent allen bij deze evenementen van harte welkom. Als u denkt van de partij te zijn en u zou meer van een evenement willen weten neem dan even contact op met één van de leden van de evenementencommissie, Jacob de Mos of Jan Bakker, die u precies vertellen wat er zal gebeuren, waar en hoe laat en wat eventueel de mogelijkheden van vervoer zijn. Ik hoop dat ik u bij één of meer gelegenheden mag begroeten.

Ik kijk naar u uit,

Rudi Hemmes

Op 4 mei 2011 in de middag vond bij het Englandspiel monument in Den Haag de jaarlijkse herdenking plaats van de agenten die bij de Englandspiel operatie tijdens de Tweede Wereldoorlog het leven hadden verloren. Als teken des tijds waren er meer stoelen aanwezig dan in vorige jaren en er was wederom minder belangstelling dan vorig jaar. De herdenking werd dit jaar uitgevoerd door vrouwelijke marechaussees.

Voor het Genootschap Engelandvaarders werden door Hans Hoets en Jan Bakker bloemen gelegd en voor de Stichting Samenwerkend Verzet door Rudi Hemmes en Charles Bartelings. Na het leggen van bloemen en het defilé kwamen aanwezigen als vanouds bijeen in het nabij gelegen gastvrije hotel Crown Plaza voorheen Promenade hotel.

CHB

4 MEI HERDENKING OP HET EREVELD TE LOENEN ---

Opdat zij met ere mogen rusten

Telkenjare wordt op 4 mei op het Ereveld in Loenen (Gld) een herdenking gehouden voor alle gevallen. In de eenvoudige met ruwe boomstammetjes gebouwde kapel hangt ons Vijfluik. Op vijf mooi gesneden houten borden staan de namen van alle ons bekende gevallen Engelandvaarders. Bij dit Vijfluik wordt altijd een mooie tak gelegd met bloemen in de kleuren rood, wit, blauw en oranje.

De plechtigheid zelf vindt plaats in de open lucht. Tegenover de kapel zijn stoeltjes geplaatst voor ongeveer 1200 mensen. Deze waren vrijwel allen bezet.

Tegen 14.00 uur kwam het gezelschap autoriteiten, onder wie Minister Donner namens de regering, de commandanten van de verschillende krijgsmachtonderdelen en burgerautoriteiten zoals de burgemeester. Minister Donner sprak de herdenkingsrede uit. Kinderen van middelbare scholen droegen een mooi en passend gedicht voor. Twee minuten stilte. Vervolgens werden de kransen gelegd. Na die van de regering en de andere autoriteiten legde onze secretaris de krans van de

Engelandvaarders, ook in de kleuren rood, wit, blauw en oranje. De indrukwekkende plechtigheid werd afgesloten met het zingen van het eerste en het zesde couplet van het Wilhelmus, begeleid door een muziekkorps van de Rijkspolitie.

Jan Staal

BEVRIJDINGSEVENEMENT SOLDATEN VAN ORANJE: RENDEZ-VOUS IN SCHEVENINGEN

Op 5 mei jl. was het Scheveningse Kurhaus en strand het decor van een bijzonder evenement: Aan een gezelschap van veteranen - waaronder verschillende Engelandvaarders - werd door Stichting Peter Tazelaar een gevarieerd programma aangeboden, bestaande uit een lunch, een optreden door de cast van musical Soldaat van Oranje en toespraken door Rudi Hemmes, VNPI-directeur Margaret Hill (VNPI was hoofdsponsor van het evenement), en organisator Victor Laurentius.

Hoogtepunt van de middag was een nabootsing van de geheime landing van Peter Tazelaar en Erik Hazelhoff Roelfzema. Hierbij werd gebruik gemaakt van een originele Britse Motor Torpedo Boat uit de Tweede Wereldoorlog. Deze boot was een dag eerder vanuit Lowestoft (UK) naar Scheveningen overgevaren door Victor Laurentius en de zoon en dochter van Peter Tazelaar. Het startsein voor de landing werd

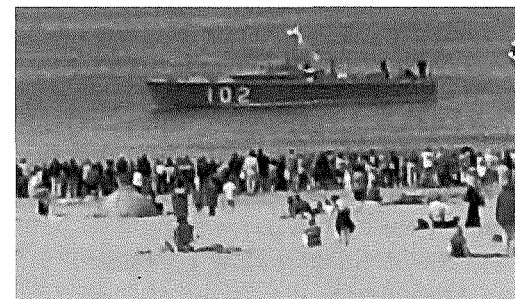
gegeven door burgemeester J. van Aartsen met behulp van een antieke misthoorn.

Een in smoking geklede acteur werd vervolgens net als Tazelaar vanaf de MTB naar het strand geroeid. Samen met een acteur die de rol van Hazelhoff

Roelfzema vervulde, liep hij naar de boulevard, waar het Hennessy-ritueel werd nagespeeld. De gasten konden het schouwspel goed volgen vanaf het terras van het Kurhaus. Aansluitend werden drie portretten geveild van Peter Tazelaar, Erik Hazelhoff Roelfzema en Chris Krediet, geschilderd door de Leidse kunstenaar

Gijs Donker. Tot slot werden de gasten in de gelegenheid gesteld om in de haven de MTB te bezichtigen. Het vervoer naar de haven werd verzorgd door de militaire voertuigen van 'Keep them Rollin'.

Joost van Rossum
secretaris Stichting Peter Tazelaar
www.petertazelaar.nl

MTB 102 uit Engeland tijdens demonstratie op 5 mei 2011.

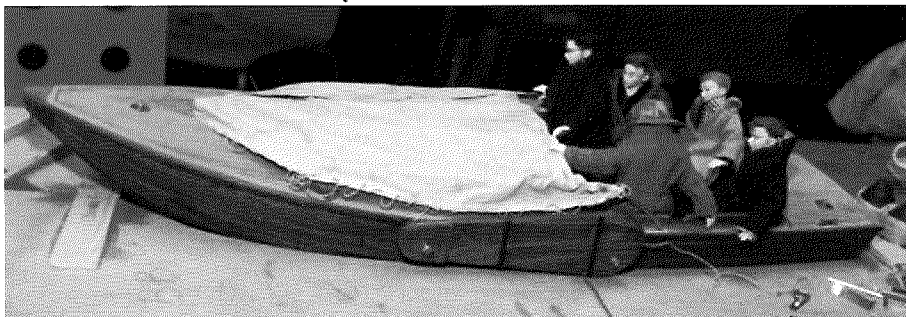

HISTORISCHE HERDENKING LEIDSCHENDAM-VOORBURG

Op 10 mei 2011 werd door de Vereniging Erfgoed Leidschendam een bijzondere bijeenkomst georganiseerd gebaseerd op het tijdens de bezetting van Nederland heimelijk gereed maken van bootjes om Engeland te bereiken op de Van Ravensteijnwerf te Leidschendam. Uitgenodigd en aanwezig waren zij die met de gereedgemaakte boten naar Engeland vertrokken en/of familieleden maar ook zij en/of familieleden die betrokken waren bij de heimelijke activiteiten om de bootjes gereed te maken en te vervoeren.

Behalve de Engelandvaarders Hein Fuchter uit Australië en Eddy Jonker, die met gereedgemaakte bootjes vertrokken, waren de weduwe en zonen Borre, Charles en Ronald van de meevarende Engelandvaarder Flip Winckel aanwezig. Ook familieleden waren aanwezig van hen die destijds op de Van Ravensteijnwerf werkzaam waren geweest alsmede familieleden van de verzetsman Anton Schrader, die bootjes voor Engelandvaarders destijds heeft geregeld en van Kees Koole die de bootjes in zijn vrachtschip vervoerde, zoals het bootje waarmee de aanwezige Hein Fuchter met 4 anderen met succes in 1944 zijn ontkomen en tijdens de vaart naar Engeland werden opgepikt door een RAF Rescue Launch.

In de ochtend werd per historische bus een bezoek gebracht aan de plaats waar de Van Ravensteijn werf had gelegen en nu appartementengebouwen staan. In één van de gebouwen waren foto's aangebracht uit

Schaalmodel van de Zuiderzeevlet die John Osten, Eduard Moddemeyer, Hein Fuchter, Henk Baxmeier en Flip Winckel in 1944 gebruikten.

de tijd toen de werf nog operationeel was. In de middag vertelden Hein Fuchter en Eddy Jonker hun avonturen die zij hadden beleefd om Engeland te bereiken. Sierk Plantinga van het Nationaal Archief sprak onder meer over de activiteiten van Anton Schrader en Kees Koole voor het regelen en vervoeren van de gereed gemaakte bootjes.

Daarna werd een schaalmodel van de Zuiderzeevlet onthuld waarmee de aanwezige Hein Fuchter c.s. naar Engeland vertrokken. De Vereniging Erfgoed Leidschendam is van plan een permanente tentoonstelling te creëren om de historische gebeurtenissen in Leidschendam die verband houden met de heimelijke Engelandvaarten tijdens de bezetting van Nederland in 1940-1945 levend te houden.

Bron: "Vrijheid achter de horizon" van Jan Bruin en Jan van der Werf.

CHB

Deelnemers programma van de Vereniging Erfgoed Leidschendam 10 mei 2011.
Foto: Ernst van Erkelens

Aangezien in de afgelopen maanden weinig of zelfs vaak geen gebruik werd gemaakt van de faciliteiten in de Prinses Juliana kazerne om elkaar maandelijks te ontmoeten en te lunchen, wordt het schema van de opgegeven maandelijks bijeenkomsten gewijzigd.

De opgegeven maandelijks bijeenkomsten worden met ingang van 1 augustus a.s. geannuleerd met uitzondering van de eerste maandagen van de maanden waarin er een bestuursvergadering is, i.c. september en december van dit jaar.

Dus op de maandagen 5 september a.s. en 5 december a.s. kunnen geïnteresseerde Engelandvaarders en/of partners elkaar om 11.30 uur ontmoeten in de Stratfordzaal van de Prinses Juliana kazerne en lunchen met bestuursleden. Wij hopen dat veel gebruik zal worden gemaakt van deze regeling.

CHB

ENGELANDVAARDERS REÛNIE 16 SEPTEMBER 2011 _____

Wij houden onze jaarlijkse reünie wederom op de Prinses Julianakazerne in Den Haag. Adres: Thérèse Schwartzestraat 15, 2597 XK Den Haag, telefoon 070 - 3167629 / 3167014.

Het programma voor onze reünie op vrijdag 16 september is als volgt:

Vanaf 11.00 uur	Aankomst en registratie van de reünisten Koffie, thee en gebak in de Prins Bernhard zaal
Ca. 11.00 uur	Bar open voor aperitief
Ca. 11.30 uur	Welkomstwoord van de voorzitter
Ca. 13.30 uur	Uitgebreide rijsttafel
Ca. 15.30 uur	Afsluiting van de maaltijd Koffie en naborrelen
Ca. 16.30 uur	Einde reünie

Routebeschrijving auto:

Vanuit Amsterdam (A4), Utrecht (A12) of Rotterdam (A13) de borden Den Haag volgen. Bij het Prins Clausplein volgt u Voorburg/Den Haag (Utrechtse Baan). Aan het einde van de Utrechtse Baan rechtsaf de Benoordenhoutseweg op. Bij de verkeerslichten linksaf de Van Alkemandelaan op. Bij de volgende verkeerslichten rechtsaf de Wassenaarseweg op. Aan het einde van de weg in de bocht links is de kazerne.

Vanuit Amsterdam via Wassenaar (A44) richting Den Haag Centrum. Bij het eerste grote kruispunt (Willem Witseplein) rechtsaf de Van Alkemandelaan op. Bij de volgende verkeerslichten rechtsaf de Wassenaarseweg op. Aan het einde van de weg in de bocht links is de kazerne.

Openbaar vervoer:

Vanaf NS station Den Haag CS en HS: bus 18 (richting Clingendael). Uitstappen bij het eindpunt (halte Laan van Clingendael), teruglopen naar de Wassenaarseweg rechtsaf en in de bocht ligt de kazerne (ongeveer 500 meter lopen).

Indien u opgehaald wilt worden vanaf NS station Den Haag CS is dit geen enkel probleem. Meldt u zich dan even vóór 16 september a.s. met tijd van aankomst bij Jacob de Mos (0174-382183) en er wordt vervoer geregeld van het station naar de kazerne.

Bezoekers van de kazerne dienen er rekening mee te houden dat ze zich moeten kunnen legitimeren bij de ingang van de kazerne. De kosten voor deelname aan de reünie bedragen € 20,00 per persoon. De penningmeester verzoekt het verschuldigd bedrag tijdig over te maken door middel van een overschrijving van de eigen bankrekening in Nederland of met de bijgevoegde acceptgiro. Vanuit het buitenland contant per post of overschrijving naar het ING bankrekeningnummer: 359500, ten name van de Penningmeester van het Genootschap Engelandvaarders te Rijswijk.

De penningmeester verzoekt de deelnemers (eventueel met part-

ners/begeleiders) voor 1 september de namen op te geven per post of per e-mail. Dit zodat er op tijd een namenlijst kan worden doorgegeven aan de kazerne (voor de beveiliging). Adres: Ch. H. Bartelings, Thomas Jeffersonlaan 437, 2285 AP Rijswijk.
Email: ch.h.bartelings@planet.nl.

Beste Engelandvaarders en Engelandvaarsters, wij van het bestuur stellen jullie aanwezigheid ook dit keer weer zeer op prijs dus als het enigszins kan: probeer ook dit jaar naar de reünie te komen!

De Evenementencommissie

REISERVARINGEN VAN ENGELANDVAARDER HERLÉ _____

In de serie "Reiservaringen van Engelandvaarders" volgt hieronder zijn reisverhaal, zoals dat in mei 1942 in Londen werd opgenomen.

George Frans Johan Herlé werd geboren op 13 mei 1909. In september 1940 werd hij gedwongen om naar Hamburg te gaan. Daar monsterte hij als matroos op een Duits vrachtschip en na eerst heen en weer naar Noorwegen te zijn gevaren probeerde hij naar Engeland over te steken, toen het schip in Christiansand lag. Met zes vrienden had hij een plan beraamd. Een Noor zorgde voor het bootje en twee andere Noren hielpen hen aan benzine.

Eind december 1940 zijn ze vertrokken, met uitzondering van X die 's avonds niet op de afgesproken plaats verscheen. Het weer was heel slecht en ca. 4 mijl voor de kust sloeg het bootje lek, waarop zij moesten terugkeren. Na 5 dagen aan boord te zijn geweest werden zij door X verraden aan de 1e machinist, die het heeft doorgegeven aan de kapitein. Daarop werden zij allen door de Gestapo gearresteerd. Na eerst 4 dagen in de militaire kazerne te Christiansand gevangen te hebben gezeten, werden ze per schip overgebracht naar de gevangenis te

Alesund en vandaar op 4 mei 1941 naar de beruchte gevangenis in de Møllergatan no.19, Oslo.

Herlé heeft daar tot 24 oktober 1941 gezeten. Op die datum is hij ontvlucht met H. en twee Noren. Dit is hen gelukt omdat ze wasafdrücken hadden gemaakt van twee deursloten, deze naar buiten hadden gesmokkeld, waarna 14 dagen later twee sleutels naar binnen werden gesmokkeld. Na hun ontvluchting werden ze door een Noorse geheime organisatie geholpen aan kleren, geld, onderdak en een gids, die hen door de bossen naar Zweden heeft gebracht, waar ze op 1 november 1941 arriveerden. Op 2 november 1941 kwamen ze bij de Nederlandse consul in Stockholm. Ze werden direct de bossen ingestuurd om hout te hakken, hoewel ze erg verzwakt waren t.g.v. hun lange verblijf in gevangenschappen. Op 18 mei 1942 zijn Herlé en zijn vriend H. per vliegtuig naar Engeland overgekomen. Na aankomst in Engeland heeft Herlé dienst gedaan bij de Koninklijke Marine als kwartiermeester. De leider van hun ploegje was in Noorwegen ter dood veroordeeld en inmiddels gefusilleerd. Ook Herlé stond de kogel te wachten, aangezien hem het zelfde ten laste was gelegd.

Bram Grisnigt

SERIE OVER KANOVAARDERS _____

In juni 2009, nu twee jaar geleden, reisde een gezelschap van Engelandvaarders en belangstellenden (waaronder ikzelf) samen met de familie Peteri af naar het plaatsje Sizewell in Suffolk, aan de oostkust van Engeland. Daar werd door mw. Betty Peteri-Peet, weduwe van Engelandvaarder Han Peteri, ingevolge de wens van haar man een gedenkteken onthuld (zie foto). Het staat in de duinen, vlakbij het strand waar Han Peteri en zijn broer Willem in september 1941 na een gevaarlijke tocht per kano over de Noordzee het vrije Engeland bereikten om zich bij de geallieerde strijdkrachten aan te sluiten.

Han Peteri wilde met dit gedenkteken het lot memoreren van degenen die - net als hijzelf - geprobeerd hebben met een (vouw)kano naar Engeland over te steken, maar het doel niet gehaald hebben.

Van de 32 Nederlanders die een poging met een kano ondernamen, zijn er nl. slechts 8 in Engeland gearriveerd (waaronder dus de gebroeders Peteri). De overige 24 zijn aan de kust of op zee gearresteerd of zijn verdronken. Tijdens deze bijzondere en gedenkwaardige reis naar Sizewell, waarvan in De Schakel van juli 2009 verslag is gedaan, vroeg iemand aan mij wie nu die andere kanovaarders waren. Een paar van die andere kanovaarders, Ernst Sillem en Jaap van Mesdag, waren bij de onthulling in Sizewell aanwezig, maar daarmee bleef nog steeds de vraag wie de resterende 22 waren. Dit bracht mij op het idee om in de komende Schakels successievelijk alle kanovaarders aan u voor te stellen en hun verhaal uit de doeken te doen. Te beginnen in de Schakel van oktober 2011.

Agnes Dessing

Bron:

A. Dessing, Engelandvaarders in: M. de Keizer & M. Plomp (red), Een open zenuw: hoe wij ons de Tweede Wereldoorlog herinneren. Amsterdam, 2010, p.159-168

Kanovaarders Monument te Sizewell.

Foto: Sanne Rispens

Op 11 november 1942 werd in de Indische Oceaan de Nederlandse tanker Ondina aangevallen door de Japanse hulpkruisers Hokoku Maru en Aikoku Maru. De escorte van het Nederlandse vaartuig, de Brits-Indische mijnenveger Bengal, probeerde wanhopig de grotere en zwaarder bewapende vijandelijke schepen op afstand te houden. De Nederlandse gezagvoerder W. Horsman liet zijn schip, dat bewapend was met een kanon van 10.5 cm, bijdraaien om zijn escorte te assisteren. Spoedig waren beide geallieerde schepen in een verbeten gevecht gewikkeld met de Japanners, waarbij de Hokoku Maru zwaar werd getroffen door de Ondina en uiteindelijk zonk.

Zowel escorte als tanker wisten vervolgens zwaar gehavend de havens van Diego Garcia en Fremantle binnen te lopen. Twee bemanningsleden van de Ondina werden onderscheiden met de Militaire Willems-Orde; de Ondina was het eerste koopvaardijship dat werd onderscheiden met de Koninklijke Vermelding bij Dagorder.

Bij de tentoonstelling over deze zeeslag wordt o.a. ingegaan op de bemanning tijdens en na deze zeeslag, de betekenis van de Ondina, de Japanse raiders in de Indische Oceaan, de reactie in India op de behaalde overwinning en de verleende Dagorder.

Stadsmuseum Steenwijk
Markt 64
8331 HK Steenwijk
Telefoon 0521 511704

6 oktober t/m 15 december 2011:
di. t/m vr.: 10.00 - 12.00 uur & 13.00 - 17.00 uur;
za.: 13.00 - 17.00 uur.

Het Nederlands ereveld ligt in de buurt van Senlis (29 kilometer boven Parijs) aan de Route Nationale nr. 17. Het ereveld is aangelegd door de Oorlogsgravenstichting in samenwerking met de Franse autoriteiten. De inwijding van het ereveld vond plaats op 3 mei 1958. Het is de centrale begraaf- en gedenkplaats voor Nederlandse oorlogsslachtoffers die omkwamen in Frankrijk. Het ereveld telt 114 graven. In het ereportaal bevinden zich nog vier gedenkplaten met de namen van 108 Nederlandse slachtoffers van wie de laatste rustplaats niet aanwijsbaar is. Twee van deze platen geven de namen van militairen die omkwamen bij het bombardement van het SS Pavon bij Duinkerken. Eén gedenkplaat werd geschonken door de voormalige verzetsbeweging 'Union Patriotique Néerlandaise' en bevat de namen van de Nederlandse verzetsstrijders in Frankrijk en Nederlandse verzetsstrijders die omkwamen tijdens hun doortocht door Frankrijk. Bij dit ereveld is een twee-talig (Nederlands/Frans) bord geplaatst met achtergrondinformatie over het ereveld en de daar begraven oorlogsslachtoffers.

Ramp met vrachtschip Pavon

Het Franse vrachtschip Pavon deed al sinds 10 mei 1940 pendeldiensten tussen Duinkerken en Vlissingen. Het was een gevorderd stoomschip van een reder uit la Rochelle. Het was op 20 mei vanuit de haven van Duinkerken met ca. 1450 Nederlandse militairen op weg naar la Rochelle. Er werd langs de kust gevaren waarbij ter hoogte van Oye la Plage (tussen Calais en Duinkerken) een luchtaanval op het schip tot een ramp leidde. Eén vliegtuigbom landde recht in een ruim waarin veel van de Nederlandse militairen zaten. Door deze rechtstreekse

treffer werden 50 militairen gedood of dodelijk gewond. Een groot aantal - 38 militairen - zou nooit worden geïdentificeerd of geborgen.

Naschrift:

Nederlandse vliegers hebben op vele fronten meegestreden om bezet Europa te bevrijden. Alleen al boven Frankrijk verloren 14 Engelandvaarder-vliegers hun leven. Met eerbied noemen wij hieronder de namen van deze dappere mannen en hun laatste rustplaats.

Ereveld Orry-la-Ville

W. Kuijpers, R.F. Burgwal, R.S. Cohen, L. Hollander, van J.L. Plesman en R. Goens, die op onbekende plaats werden begraven, staan hun namen op een plaquette vermeld.

Ereveld Grebbeberg

H. Huijskens, J. van der Land, R. Langendam, W.A.H. Melissen, H.J.H. Seelig, W.H. Willems, J.A.F. Brouwers.

Gem. Begraafplaats te Enkhuizen

J. Sluis.

Bronnen:

Oorlogsgravenstichting
Archief Genootschap Engelandvaarders
Stichting de Greb

Bram Grisnigt

BOOK "ORDINARY HEROES: THE DUTCH-PARIS ESCAPE LINE" APPEARING 2012 (VERVOLG)

Vervolg op het artikel in de april Schakel van de heer Kurt Ganter van de John Henry Weidner Foundation inzake het boek "Ordinary Heroes: The Dutch-Paris Escape Line".

De Paris-Dutch Escape Line, voor het merendeel bestaande uit Nederlanders, slaagde er in ruim duizend mensen, voornamelijk Joden en neergeschoten geallieerde piloten, maar ook 34 Engelandvaarders, uit de door de Nazi's bezette gebieden te smokkelen. Meer Joden danken hun leven aan Weidners ondergrondse organisatie dan aan de nu beroemde Oscar Schindler, die bovendien ook nog geld verdiende aan de arbeid van zijn Joodse beschermelingen, terwijl Jean Henri Weidner failliet ging wegens hulp aan religieuze en politieke vluchtelingen, vliegeniers en onderduikers.

Onder de 34 Engelandvaarders waren o.a. de welbekende Ubbink en Doerlein, Majoor Charles Pahud de Mortanges, Bob van der Stok en Gerrit J. van Heuven Goedhart, die op speciaal verzoek van de Nederlandse regering in Londen door Dutch-Paris via Spanje werd geëscorteerd. Met financiële en andere hulp van de regering in Londen verzorgde Dutch Paris de verzending van micro-films tussen Engeland en Nederland via Zwitserland en Spanje.

Megan Koreman Ph.D., een Amerikaanse historica, is de auteur van "The Expectation of Justice: France 1944-1945." Haar vader werd geboren in Maastricht in 1938, zij leest en spreekt Nederlands en Frans en kan Duits lezen. Zij is "Associate Researcher" bij N.I.O.D., en werkte intensief samen met Sierk Plantinga van het Nationaal Archief, tevens "Archive executive and member of the Weidner Board". Megan heeft kortgeleden inzage gehad in allerlei recent vrijgegeven documenten van de Abwehr, Gestapo en Sicherheitsdienst en een van haar doelen is om te beschrijven hoe het mogelijk is geweest voor de Duitsers om bijna de helft van de Dutch-Parisorganisatie in februari 1944 te arresteren.

Dr. M. Koreman heeft verleden week, op uitnodiging van de Oxford University, een lezing gegeven gebaseerd op haar research voor het boek over Dutch-Paris met het onderwerp "On challenges of organizing and managing a transnational escape line, involving six different languages, six different currencies and six different cultures". Het is niet zo verwonderlijk dat reeds interesse is getoond om een

"major" film te maken van "Ordinary Heroes: The Dutch-Paris Escape Line", maar om allereerst dit boek te kunnen publiceren is het noodzakelijk dat het tekort aan budgettaire fondsen wordt gedekt door donaties, waaronder hopelijk niet alleen die van Engelandvaarders doch misschien ook van uw vrienden en kennissen.

De namen van de donateurs (zie het verzoek van de Heer Ganter in april "De Schakel"), zullen bij name in het boek worden vermeld. Donaties (zie de april "De Schakel") kunnen worden gezonden naar: Ch.H. Bartelings in Rijswijk, ING Bank 301253, met vermelding "Voor Dutch-Paris Boek Project".

Rudy Zeeman

ENGELANDVAART CENTRAAL IN NATIONAAL OORLOGS- EN VERZETSMUSEUM IN OVERLOON

Het Nationaal Oorlogs- en Verzetsmuseum in Overloon, ook bekend als het Liberty Park, neemt op 14 juli a.s. een nieuwe presentatie in gebruik. Daarin staat de zuidelijke Engelandvaart over de Pyreneeën centraal. De enorme inspanning van de tocht en het grote risico om onderweg door Duitse troepen gevangen te worden genomen, wordt verteld door mensen die deze tocht tijdens de oorlog zelf hebben gemaakt. Het is dus een bijzonder authentieke vertelling geworden.

Het museum was al in het bezit van de Yvette, de enige na de oorlog overgebleven Engelandvaardersboot waarmee Nederlanders over de Noordzee aan de bezetter zijn ontkomen richting Engeland. Maar tot dusver was het verhaal over de Engelandvaart daarmee niet volledig. De nieuwe presentatie wordt nu daarbij geplaatst, zodat de ruim honderdduizend mensen die jaarlijks het Overloonse museum bezoeken een completer beeld krijgen van hoe de Engelandvaarders de tocht persoonlijk ervaren hebben. Uiteraard wordt daarbij ook de noordelijke route via Scandinavië niet over het hoofd gezien.

De presentatie komt tot stand in samenwerking met het initiatief Klim naar de vrijheid. De interviews werden mede mogelijk gemaakt door een bijdrage uit het programma Erfgoed van de Oorlog, dat het ministerie van VWS in 2010 afsloot. Het museum geeft nu uitvoering aan de oproep van het Nationaal Comité 4 & 5 mei om de getuigenissen die op video zijn vastgelegd voor een breed publiek beschikbaar te maken. Bij deze nodigen wij u allen hartelijk uit bij de opening op 14 juli 14.00 uur te Overloon aanwezig te zijn. Meld u zich daarvoor wel even aan via info@libertypark.nl, dan plaatsen we u op de gastenlijst.

Erik van den Dungen
Directeur Nationaal Oorlogs- en Verzetsmuseum

OPROEP: het museum beschikt nog over ruimte voor vertoning van materiaal dat te maken heeft met de Engelandvaart. Foto's, documenten, dagboek, bergschoenen, kompas, reistassen et cetera. Heeft u dergelijk materiaal en vindt u het fijn als dat in goede handen wordt opgeslagen en in het museum wordt getoond, dan vragen wij u contact op te nemen met directeur Erik van den Dungen via telefoon 0478 - 641250. Hij helpt u graag verder.

**Kort verslag van de bestuursvergadering van de Stichting Samenwerkend Verzet
1940-1945, d.d. 15 maart 2011, gehouden te Doorn**

1. De voorzitter heet iedereen van harte welkom op deze vergadering.
2. C.O.V.V.S. heeft in november 2010 een conferentie georganiseerd. De conferentie ging over het herdenken. De herinnering aan de WO II wordt overgedragen aan de jongere generaties, opdat zij zich bewust zijn van de gebeurtenissen en een herhaling in de toekomst kunnen voorkomen. Naar aanleiding van deze conferentie is een verslag 'Het verleden verankeren in de toekomst' gemaakt en naar alle aanwezigen op die dag toegestuurd.
3. Verzetsmonument Bos der Onverzettelijken .
De borden met bewegwijzering worden schoongemaakt. De burgemeester van Almere heeft besloten dat er geen parkeerplaatsen gecreëerd worden voor mindervaliden. De reden hiervoor is dat gemiddeld slechts vier auto's tegelijk het verzetmonument bezoeken.
4. Nationaal Comité Herdenking Capitulatie 1945 Wageningen op 5 mei
Voor het defilé en de herdenkingsdienst is dit jaar weinig belangstelling. Veel Engelandvaarders zijn aanwezig bij het bevrijdingsevenement op 5 mei 2011 in Den Haag. Veteranen van WOII worden in het zonnetje gezet. Op deze dag zal met een originele Britse Motor Torpedo Boat de landing van Peter Tazelaar worden nagespeeld.
5. Veteranendag 25 juni 2011
De aanmeldingen verlopen via het ambtelijk secretariaat in Doorn. Namens het bestuur zijn de heren Hemmes, Pereboom en De Boef aanwezig bij de plechtigheid in de Ridderzaal.
6. Dag van het Verzet
De Dag van het Verzet op zaterdag 27 augustus is in de Generaal Spoorkazerne in Ermelo. De reünie wordt georganiseerd voor oud-verzetssensen, partner en eventuele begeleider (maximaal 3 personen).
Naast de oud-verzetssensen zijn ook de weduwen/weduwnaars van oud-verzetssensen van harte welkom (maximaal 3 personen).

ADRESSENBESTAND _____

ADRESSENBESTAND
Stichting Genootschap Engelandvaarders

Aanvullingen en wijzigingen no. 45 op de adressenlijst van 1 april 1999.

Overleden:

Folmer, R.A.

Cadier en Keer

Verhuisd:

Hendriks, L.

Panheelderweg 2a

6097 AJ Heel (correctie)

Adreswijzigingen en correcties gaarne aan:

G.J. Staal

Oranje Nassaulaan 52

3708 GE Zeist

Telefoon 030 - 692 27 92

E-mail: staalgj@gmail.com

V-FONDS

Onze activiteiten worden mede mogelijk gemaakt door het V-fonds met middelen uit de BankGiro Loterij en Lotto. Deelname aan deze loterijen wordt daarom van harte aanbevolen.

www.engelandvaarders1940-1945.nl